

BIJLAGE II: EVALUATIE- ACTIVITEITEN 2025

van het EVALUATIEPLAN GLB 2023-2027

INHOUD

Evaluatie van de verdeling van GLB-steun	3
Evaluatie van de vernieuwde zoekkoeienpremie	5
Bevraging houding landbouwers ten opzichte van de groene architectuur	6
Evaluatie en opvolging van de leeftijdsstructuur van landbouwers en het aandeel van de jonge landbouwers daarin	8
Evaluatie van opnamegraad GLB-maatregelen door jonge landbouwers	9
Evaluatie van de toegevoegde waarde van LEADER als GLB-maatregel	10

In 2025 zullen de eerste evaluatieactiviteiten worden uitgevoerd. Dit betreft voornamelijk kleinschalige evaluaties en de voortzetting van de evaluaties die in 2024 zijn gestart. Daarnaast zal in 2025 ook de voorbereiding plaatsvinden voor de grotere evaluaties die vanaf 2026 van start gaan. Hieronder volgt een overzicht van de extra geplande evaluatieactiviteiten voor 2025:

Overzicht

- Evaluatie van de verdeling van GLB-steun
- Evaluatie van de vernieuwde zoogkoeienpremie
- Bevraging houding landbouwers ten opzichte van de groene architectuur
- Evaluatie en opvolging van de leeftijdsstructuur van landbouwers en het aandeel van de jonge landbouwers daarin
- Evaluatie van opnamegraad GLB-maatregelen door jonge landbouwers
- Evaluatie van de toegevoegde waarde van LEADER als GLB-maatregel

EVALUATIE VAN DE VERDELING VAN GLB-STEUN

1.1.1 Omschrijving:

In deze evaluatieactiviteit analyseren we de verdeling van GLB-steun. Hierbij bekijken we de GLB-steun naargelang onder meer bedrijfstype, bedrijfsgrootte, sector en leeftijd, Speciale aandacht gaat naar de bedrijven met zoogkoeien die gekoppelde steun ontvangen en naar de jonge landbouwers als kwetsbare groepen. Daarnaast kan verder ingezoomd worden op de concentratie van de steun en de herverdeling van steun. Dit laatste wordt binnen het GLB bereikt met bijvoorbeeld de herverdelende betaling, interne convergentie en de definitie van actieve landbouwer.

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij zal deze analyses uitvoeren met behulp van indicatoren uit het Jaarlijkse Prestatierapport (APR) en de verzamelaanvraag.

Deze analyses zullen niet alleen helpen met het informeren over de resultaten van het huidige GLB, maar ook helpen bij het voorbereiden van het volgende GLB.

1.1.2 Situering

Criteria:

- Effectiviteit
- Efficiëntie

Specifieke- en/of horizontale doelstelling:

- SpD. 01 - Het bieden van steun met het oog op een leefbaar bedrijfsinkomen en veerkracht van de landbouwsector in de hele Unie

Evaluatiethema('s) en -vra(a)g(en):

Evaluatiethema 1: Bedrijfsinkomen, veerkracht en de bijdrage inkomenssteun

1.1 - In hoeverre hebben GLB-SP interventies bijgedragen aan het verbeteren en stabiliseren van het landbouwincome?

Betrokken maatregelcluster:

- Inkomensteunmaatregelen
- Ecoregelingen

Maatregelen:

- 1.01 - Basisinkomensteun voor duurzaamheid
- 1.02 - Aanvullende herverdelende inkomensteun voor duurzaamheid
- 1.03 - Aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers
- 1.04 - Gekoppelde inkomenssteun – gespecialiseerde vleesveehouderij
- 1.05 - Behoud meerjarig grasland
- 1.06 - Ecologisch beheerd grasland
- 1.07 - Organisch koolstofgehalte bouwland
- 1.08 - Ecoteelten
- 1.09 - Voortzetting biologische landbouw
- 1.10 - Bufferstroken
- 1.11 - Mechanische onkruidbestrijding
- 1.12 - Teelttechnische erosiebestrijdende technieken
- 1.13 - Gewasrotatie (Vruchtafwisseling met vlinderbloemigen)

- 1.14 - Precisielandbouw 1.0
- 1.15 - Precisielandbouw 2.0
- 1.16 - Bodempaspoort
- 1.17 - Voedermanagement bij rundvee

EVALUATIE VAN DE VERNIEUWDE ZOOGKOEIENPREMIE

1.1.3 Omschrijving:

Deze evaluatie zal in eerste instantie worden uitgevoerd aan de hand van beschrijvende statistieken. Hierbij wordt onderzocht in welke mate zoogkoeienhouders zijn overgestapt naar de vernieuwde regeling. We zullen analyseren hoeveel deelnemers er zijn en welke bedrijven deelnemen. Daarnaast wordt de link met ecoregelingen en het agromilieuklimaatmaatregelen (AMKM) bekeken, waarbij wordt onderzocht of er een verhoogde deelnamegraad van zoogkoeienhouders aan deze maatregelen is.

1.1.4 Situering

Criteria:

- Efficiëntie

Specifieke- en/of horizontale doelstelling:

- SpD. 01 - Het bieden van steun met het oog op een leefbaar bedrijfsinkomen en veerkracht van de landbouwsector in de hele Unie

Evaluatiethema('s) en -vra(a)g(en):

Evaluatiethema 1: Bedrijfsinkomen, veerkracht en de bijdrage inkomenssteun

1.1 - In hoeverre hebben GLB-SP interventies bijgedragen aan het verbeteren en stabiliseren van het landbouwincome?

Overkoepelend evaluatie (10): o.a administratieve vereenvoudiging, efficiëntie, relevantie, coherentie, EU toegevoegde waarde

10.2 - Kostenefficiëntie: In hoeverre werd de impact van de GLB-SP interventies bekomen met de laagste kosten?

Betrokken maatregelcluster:

- Inkomenssteunmaatregelen

Maatregelen:

- 1.04 - Gekoppelde inkomenssteun – gespecialiseerde vleesveehouderij

BEVRAGING HOUDING LANDBOUWERS TEN OPZICHTE VAN DE GROENE ARCHITECTUUR

1.1.5 Omschrijving:

In deze evaluatieactiviteit analyseren we de houding van landbouwers ten opzichte van de groene architectuur. Dit zal gebeuren aan de hand van een bevraging, uitgevoerd door het Agentschap landbouw en Zeevisserij, van landbouwers die inschrijven op maatregelen van het GLB-SP. Aan deze bevraging worden ook bevindingen uit het PATTERN-project gekoppeld.

Het PATTERN-project (<https://pattern-heu.eu/>) is een Europees project met als doel een methode te ontwikkelen om de economische impact van klimaat- en milieubeleidsacties te evalueren. Het project onderzoekt deze impact voor, tijdens en na de uitvoering van het beleid. Hierbij worden verschillende beleidsacties voor het klimaat en milieu geanalyseerd. Het project loopt van 1 juni 2022 tot en met 31 mei 2025. Er zijn vijf concrete cases waarin de economische impact wordt onderzocht: In Vlaanderen loopt een casestudie naar de vrijwillige agromilieuklimaatmaatregelen en ecoregelingen in de landbouw. De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) coördineert de Vlaamse “case study”. Samen met de Universiteit Antwerpen onderzoekt de VLM de redenen waarom landbouwers al dan niet beheerovereenkomsten of ecoregelingen uitvoeren.

1.1.6 Situering

Criteria:

- Efficiëntie

Specifieke- en/of horizontale doelstelling:

- SpD.04 - Bijdragen tot matiging van en aanpassing aan klimaatverandering, onder meer door de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en meer koolstof vast te leggen, en duurzame energie te bevorderen
- SpD.05 - Bevordering van de duurzame ontwikkeling en het efficiënte beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en lucht, onder meer door de afhankelijkheid van chemische middelen te verkleinen
- SpD.06 - Bijdragen tot het tot staan brengen en ombuigen van biodiversiteitsverlies, tot versterking van ecosysteemdiensten en tot de instandhouding van habitats en landschappen

Evaluatiethema('s) en -vra(a)g(en):

Overkoepelend evaluatie (10): o.a administratieve vereenvoudiging, efficiëntie, relevantie, coherentie, EU toegevoegde waarde

10.1 - Administratieve vereenvoudiging: In hoeverre heeft vereenvoudiging van het GLB-uitvoeringssysteem gezorgd voor een verlaging van administratieve lasten voor begunstigten en voor de betrokken administraties?

10.2 - Kostenefficiëntie: In hoeverre werd de impact van de GLB-SP interventies bekomen met de laagste kosten?

Betrokken maatregelcluster:

- Inkomensteunmaatregelen
- Ecoregelingen en AMKM

Maatregelen:

- 1.01 - Basisinkomensteun voor duurzaamheid
- 1.05 - Behoud meerjarig grasland
- 1.06 - Ecologisch beheerd grasland
- 1.07 - Organisch koolstofgehalte bouwland
- 1.08 - Ecoteelten
- 1.09 - Voortzetting biologische landbouw
- 1.10 - Bufferstroken
- 1.11 - Mechanische onkruidbestrijding
- 1.12 - Teelttechnische erosiebestrijdende technieken
- 1.13 - Gewasrotatie (Vruchtafwisseling met vlinderbloemigen)
- 1.14 - Precisielandbouw 1.0
- 1.15 - Precisielandbouw 2.0
- 1.16 - Bodempaspoort
- 1.17 - Voedermanagement bij rundvee
- 3.01 - Tijdelijk grasland naar blijvend grasland
- 3.02 - Ecoteelten
- 3.04 - Omschakeling biologische landbouw
- 3.05 - Meerjarige bloemenstrook fruit
- 3.06 - Lokale veerassen
- 3.07 - Onderhoud boslandbouwsystemen
- 3.08 - Beheerovereenkomsten bufferen en verbinden
- 3.09 - Beheerovereenkomsten KLE
- 3.10 - Beheerovereenkomsten soortenbescherming

EVALUATIE EN OPVOLGING VAN DE LEEFTIJDSTRUCTUUR VAN LANDBOUWERS EN HET AANDEEL VAN DE JONGE LANDBOUWERS DAARIN

1.1.7 Omschrijving:

Deze evaluatieactiviteit gaat in op de leeftijdstructuur van de landbouwers, inclusief het aandeel jonge landbouwers hierin en de evolutie van het aantal jonge landbouwers. De leeftijdstructuur wordt in meer detail bekeken naargelang gender, bedrijfstype, bedrijfsgrootte en inkomen.

Daarnaast zullen er ook kwalitatieve analyses gebeuren van de aanvullende betaling voor jonge landbouwers, de VLIF-steun voor opstart en overname door jonge landbouwers en de verhoogde VLIF investeringssteun voor jonge landbouwers (vb. de jongerenbonus, de verhoogde steun voor ammoniak-emissiearme systemen).

1.1.8 Situering

Criteria:

- Effectiviteit

Specifieke- en/of horizontale doelstelling:

- SpD.07 - Het aantrekken en vasthouden van jonge landbouwers en andere nieuwe landbouwers en bevordering van duurzame bedrijfsontwikkeling in plattelandsgebieden

Evaluatiethema('s) en -vra(a)g(en):

Evaluatiethema 4: Jonge landbouwers

4.1 - In hoeverre hebben de GLB-SP interventies bijgedragen aan het bevorderen van de instroom en de verjonging in de landbouwsector

Betrokken maatregelcluster:

- Inkomensteunmaatregelen
- VLIF maatregelen

Maatregelen:

- 1.03 - Aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers
- 3.22 - VLIF Productieve investeringen voor verdere verduurzaming op landbouwbedrijven
- 3.23 - VLIF Productieve groene investeringen op landbouwbedrijven
- 3.28 - VLIF - Opstart en overname door jonge landbouwers

EVALUATIE VAN OPNAMEGRAAD GLB-MAATREGELEN DOOR JONGE LANDBOUWERS

1.1.9 Omschrijving:

In deze evaluatieactiviteit wordt voor de verschillende maatregelen een analyse gemaakt van het aandeel jonge landbouwers in de steun per (groep van) maatregel(en). Speciale aandacht hierin gaat naar de toegang tot kennis en advies voor jonge en nieuwe landbouwers. Voor een aantal vormingsactiviteiten zal er na de vorming gekeken worden hoeveel deelnemers er als nieuwe landbouwer zijn gestart.

1.1.10 Situering

Criteria:

- Effectiviteit

Specifieke- en/of horizontale doelstelling:

- SpD.07 - Het aantrekken en vasthouden van jonge landbouwers en andere nieuwe landbouwers en bevordering van duurzame bedrijfsontwikkeling in plattelandsgebieden

Evaluatiethema('s) en -vra(a)g(en):

Evaluatiethema 4: Jonge landbouwers

4.1 - In hoeverre hebben de GLB-SP interventies bijgedragen aan het bevorderen van de instroom en de verjonging in de landbouwsector

Betrokken maatregelcluster:

- Meerdere maatregelen – Nog verder te bepalen

EVALUATIE VAN DE TOEGEVOEGDE WAARDE VAN LEADER ALS GLB- MAATREGEL

1.1.11 Omschrijving:

Het doel van de studieopdracht is om de toegevoegde waarde van de LEADER-methode in Vlaanderen te evalueren. Dit omvat:

- **Ontwikkeling van een evaluatiekader:** Creëren van een kader om de effectiviteit van de LEADER-methode te meten op basis van de guidelines die het EU CAP network daartoe opstelde.
- **Gegevensverzameling en nulmeting:** Uitvoeren van een eerste gegevensverzameling, kwantitatief en kwalitatief, die als basis dient voor toekomstige evaluaties.
- **Evaluatie van de toegevoegde waarde:** Bepalen hoe de LEADER-methode bijdraagt aan plattelandontwikkeling, sociaal kapitaal en lokaal bestuur.
- **Conclusies en aanbevelingen:** Op basis van de verzamelde gegevens conclusies trekken en aanbevelingen doen voor het verbeteren van de LEADER-methode.

De studie moet inzicht geven in de meerwaarde van de LEADER-methode en aanbevelingen doen voor verdere optimalisatie van het programma in Vlaanderen.

1.1.12 Situering

Criteria:

- EU toegevoegde waarde

Specifieke- en/of horizontale doelstelling:

- SpD.09 - Beter inspelen door de landbouw van de Unie op de maatschappelijke verwachtingen inzake voedsel en gezondheid

Evaluatiethema('s) en -vra(a)g(en):

Extra evaluatiethema (8): LEADER toegevoegde waarde

8.1 - In hoeverre is de impact van de GLB-SP LEADER interventie hoger dan wat redelijkerwijs van de regionale/nationale maatregelen hadden kunnen worden verwacht?

Betrokken maatregelcluster:

- LEADER

Maatregelen:

- 3.18 - LEADER – Opmaak Lokale Ontwikkelingsstrategie
- 3.19 - LEADER - Realisatie Lokale Ontwikkelingsstrategie